

זכות התורה ולומדיה מוקדשים לטובת נשמת
הרבני הנגיד הנכבד **הרה"ח ר' אריה (לייבל) בהרה"ח ר' יונה רובין ז"ל**

הלימוד היומי:

פרשת פנחס | יום א' | י"ז תמוז התשפ"ה | פרק כ"ה פסוק י' - פרק כ"ו פסוק ד'

מה בפרשה:

פנחס זוכה לכהונה כשכר על קנאותו | מצות שנאת המדינים | ספירת בני ישראל | סדר ירושת וחלוקת הארץ | בקשת בנות צלפחד לנחלה בארץ | מינוי יהושע למנהיג | קרבן תמיד | קרבנות מוסף בשבתות ובמועדי השנה.

בפרשת פנחס אנו עוסקים בשלבי ההכנה האחרונים לקראת הכניסה לארץ ישראל, עם מסירת הוראות ברורות על סדר חלוקת הארץ, לצד מינוי יהושע בן נון כמי שיעמוד בראש העדה בכניסתם לארץ.

א. כהונה

כשכר על מעשה הקנאות של הריגת החוטאים בפרהסיא, נתן ה' שכר לפנחס להיות כהן, הוא זרעו אחריו.

ב. שנאה

בני ישראל מצטווים לשנוא ולהרוג את המואבים בגלל שהם החטיאו את ישראל.

ג. ספירה

לאחר המגיפה, ועקב סיום תפקידו של משה כרועה ישראל, מצטווים משה ואלעזר לספור את ישראל. התורה מפרטת את כל השבטים, בחלוקה לשישים וחמש משפחות. בכל משפחה מופיעות האותיות ה' י', כי השם 'י"ה' מעיד על טהרת ייחוסם.

ד. נחלה

משה מצטווה על סדר חלוקת הארץ, כשכל יהודי מבאי הארץ יקבל חלק אחד. את החלק הזה הוא יחזיר לאבי-אביו, שיצא ממצרים, ואחר כך יוריש הסבא לבניו את כל החלקים, והבנים יורשו את החלקים לנכדים, כך שכל הנכדים יחלקו ביניהם את החלקים הללו שווה בשווה.

את הנחלות ינחלו כל שבט בתחום אחר בארץ. חלוקת הנחלות לכל שבט התבצעה על פי אורים ותומים, וכן על פי גורל, כאשר פתק הגורל עצמו היה אומר מה עלה בגורל. בני שבט לוי לא נמנו יחד עם ישראל, כי הם לא קיבלו חלק בארץ.

ה. ירושה

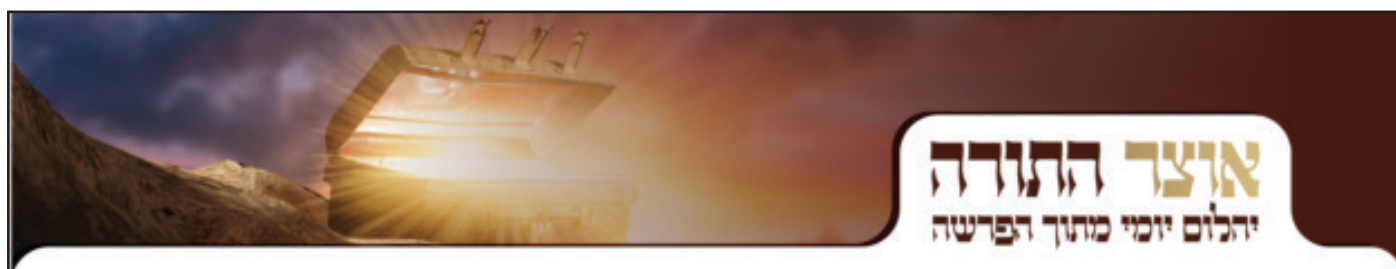
צלפחד מת בהשאירו אחריו בנות בלבד. לאחר שהן תבעו ממשה והזקנים לקבל נחלה בארץ, מודיע ה' למשה שהן תקבלנה את חלק אביהן וחלק אבי-אביהן. אגב מובאים כאן דיני ירושת נכסיו של נפטר, העוברים לקרובי משפחתו.

ו. מנהיג

לאור בקשת משה מאת ה' למנות מנהיג לישראל, נאמר לו למנות את יהושע כאיש על העדה, ולהעמיד אותו כמנהיג עוד בחייו של משה, ואכן משה עשה כך.

ז. קרבנות

בכל יום יש להקריב שני כבשים לקרבן תמיד, אחד בבוקר והשני בין הערביים. בשבתות יש להקריב קרבן מוסף, וכך גם יש להקריב קרבן מוסף בראשי חודשים ובמועדי השנה, פסח, שבועות, ראש-השנה, יום הכיפורים, סוכות, שמיני עצרת. בחג הסוכות הפרים מתמעטים מיום ליום כרמז על איבוד שבעים האומות.

ליצור משפחת היצרי לשלם משפחת השלמי (כו, מט)

ליצור – הרוצה ללכת אחרי עצת היצור, משפחת היצרי – ימצא מיד משפחה שלמה של כוחות היצור שיסייעו לו. ובמידה טובה: לשלם – המבקש את השלמות והטוב, משפחת השלמי – ימצא מיד משפחה של כוחות הטוב שיסייעו לו לבוא לשלמות.

(הגה"ק רבי יחיאל מיכל מזלאטשוב זי"ע)

תחנון ביום שישי...

יִפְקֹד ה' אֱלֹקֵי הַרוּחַ לְכָל בֶּשָׂר אִישׁ עַל הָעֵדָה (במדבר כז, טז) מִנֶּה עֲלֵיהֶם מְנַהֵג שִׁיחַ סוּבֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְפִי דַעְתּוֹ (רש"י). וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה קַח לְךָ אֶת יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוֹן אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ (פסוק יח) כְּאֲשֶׁר שְׁאַלְתָּ שְׂיֹכֵל לְהִלּוֹךְ כְּנֹגַד רוּחוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד (רש"י)

דברי רש"י אלו צריכים להיות נר לרגלו של כל העוסק בחינוך, אב לבנים ומחנך לתלמידי דים, וכל העוסק עם הציבור - 'שיוכל להלך כנגד רוחו של כל אחד ואחד!' מתוך הבנה שלכל תלמיד וכל נשמה יש מסלול ייחודי משלה בעולם הזה, ואל כל אחד יש להתייחס לפי הרמה והשפה המתאימה עבורו.

בסיפור שלפנינו נתחקה אחרי דרכם של גדולי הדורות, אשר בתבונתם האלוקית ולבם הטהור ידעו להלך כנגד רוחו של כל אחד, ובכך לסלול מסילות בלבו של כל יהודי.

בצוק העתים ובהתגברות היצרים היה בחור אחד, שפחז עליו יצרו עד שהחליט להתגייס לצבא ל"ע. טרם צאתו לצבא הוא בא לקבל ברכת פרידה מהגה"ק רבי דב בעריש וייזנפלד זי"ע, גאב"ד טשעבין. פנה אליו הרב מטשעבין ואמר: זכור! הלוא אתה נכד של הצדיקים לבית זידיטשוב, והרי בזידיטשוב נהגו שלא לומר תחנון בימי שישי, ראה לשמור על המנהג הזה גם בהיותך בצבא!

היו אלו לכאורה דברים שלא ממין העניין, עומד כאן בחור על פי תהום, וכי זה מה שהוא אמור לשמוע? אך לימים התברר שהיתה זו חכמה עמוקה של הרב מטשעבין שידע ללכת כנגד רוחו של כל אחד.

הבחור הגיע לצבא, שם נסחף עד מהרה לאווירת פריקת העול, אך כאשר הגיע יום שישי נזכר בקבלה שקיבל על עצמו, והוא חש גאווה נעימה, 'נסיך אנוכי, נכד לצדיקי בית זידיטשוב'. אך אז תפס את הגיחוך שבדבר, אם אין תפילה ותפילין במה יתבטא אי אמירת תחנון?... הניח אפוא תפילין והתפלל, ובהגיע שעת תחנון כמו מאליו נזקף בארשת חשיבות 'אני נכד זידיטשוב ואני לא אומר תחנון היום!'

בהמשך הרהר לעצמו, אם בכל יום אני לא מתפלל במה יתבטא אי אמירת תחנון ביום שישי. הוא התחיל להתפלל כל יום ולומר תחנון, ורק ביום שישי הקפיד בכל עוז שלא לומר תחנון... כך התברר שבזכות המלצה זו הוא זכר גם שם את מעמדו, עד שבצאתו משם חזר בתשובה שלימה.

נְסֵךְ שֵׁכָר

בדיני קרבן תמיד בפרשת השבוע נאמר (במדבר כח, ז, על פי רש"י) וְנִסְכּוֹ - הנסכים של קרבן התמיד, שיעורם - רביעת ההין - של יין, לְכַבֵּשׁ הָאֶחָד. והיכן ינסכו את הנסכים? - בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ! כלומר במקום קדוש ינסכו, דהיינו על המזבח. ואיזה יין ינסכו? - נְסֵךְ שֵׁכָר לֵה! כלומר, רק יין המשכר, ולא מיץ ענבים שנסחט בגת ועדיין לא עברו עליו ארבעים ימי תסיסה (וראה שו"ע או"ח סי' ער"ב, בדין קידוש על מיץ ענבים). עוד דרשו בגמרא (סוכה מט, ב) מלשון הפסוק 'נְסֵךְ שֵׁכָר', שבזמן שהיו מנסכים יין על המזבח, היו סותמים ופוקקים את הנקב במזבח שהנסכים יורדים בו, כדי שייראה שפע של יין על גג המזבח, כדרך אדם השותה דרך שביעה ושכרות, שדרכו למלא את גרונו יין, כי היין משביע בגרון ולא במעיים.

הנושא היומי בפרשה

כהונה לפנחס • שנאת המדיינים • ציווי לספור בני ישראל

היום נלמד שבשכר שפנחס קינא לה' וכיפר על ישראל קיבל שכר שהוא וצאצאיו יהיו כהנים. כמו כן נלמד על הציווי לשנוא ולהרוג את המדיינים שהחטיאו את ישראל, וכן על הציווי למשה ואלעזר לספור את בני ישראל כדי לדעת כמה נותרו לאחר המגיפה, ומשום שמשה סיים כעת את תפקידו עליו לספור את ישראל כדרך רועה הסופר את הצאן כשהוא מסיים את השמירה.

ייחוס לאהרן:

לאחר שפנחס קינא את קנאת ה' (כפי שלמדנו בסוף הפרשה הקודמת), היו השבטים מבזים אותו ואומרים: הראיתם 'בן פוטי' זה, אשר אבי אמו (אשת אלעזר בן אהרן) היתה בת יתרו שפי' טם עגלים לעבודת אלילים, ועכשיו בא פנחס והרג נשיא מישראל.

לפיכך בא הפסוק כאן וייחס אותו אחר אהרן וקרא לו 'פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן'.

הנקמה שלי:

כשכר על מעשיו של פנחס, אמר ה' למשה: פנחס נקם את הנקמה שלי וקצף את הקצף שהיה עלי לקצוף, ובכך סילק את כעסי מעל בני ישראל שלא כיליתי אותם לגמרי.

ברית כהונה:

לכן, אני מבטיח לו בהבטחה של 'ברית', בתורת החזקת טובה ופרישת שלום: שאמנם עד עכשיו

הוא לא היה כהן, כי תחילה ניתנה הכהונה רק לאהרן ובניו שנמשחו עמו (ואילו נכדי אהרן לא נמשחו אז), וכן ניתנה הכהונה לנכדים שייוולדו לבניו לאחר המשיחה, אבל הנכד פנחס שהיה חי בשעת המשיחה ולא נמשח לא התכהן.

אבל מעכשיו הוא יזכה לכהונת עולם, לו ולכל הדורות אחריו, בגלל שקינא בשביל אלוקיו.

שם רשעים ירקב:

אגב שהזכיר הכתוב לשבח את ייחוס פנחס הצדיק, הזכיר גם לגנאי את ייחוס הרשע אשר פנחס הרג אותו, הלא הוא הנשיא של שבט שמעון, זמרי בן סלוא, שהיה נשיא לאחד מחמשת המשפחות.

להרוג נשיא:

פירוש נוסף: להגיד שבחו של פנחס שלא מנע את עצמו לקנא לחילול השם, למרות שהוא היה נשיא.

בת מלך:

כמו כן, כדי להודיע את עוצם שנאתם של המדיינים לישראל, שהפקירו בת מלך במטרה להחטיא את ישראל, לכן מזכיר הפסוק את שם האשה המדיינית שנהרגה, הלא היא כזבי בתו של צור, שהיה אחד מחמשת המלכים במדין שמלכו על חמשת ראשי בתי אב.

למרות ש'צור' היה החשוב מכולם, בכל זאת הוא נזכר בתורה רק השלישי ברשימת מלכי מדין, לפי שנהג בעצמו ביזיון להפקיר בתו.

צוררים הם:

משה הצטווה מפי ה' לומר לבני ישראל: עליכם לשנוא את המדיינים ולהכות אותם, משום שהם הצוררים שלכם, אחרי שהפקירו בנותיהם להטעות אתכם בעבודה זרה של בעל פעור, וכן בחטא של כזבי בת צור שהיתה ממדיין.

רות המואבייה:

אולם את מואב לא ציוה ה' להשמיד, אף שבנותיהם החטיאו את ישראל, לפי שהיתה רות עתידיה לצאת מהם.

כבוקרת רועה עדרו:

רועה אשר נכנסו זאבים לעדרו והרגו בהם, אזי לאחר מכן הוא סופר את הנותרים לדעת כמה נותרו, כך גם לאחר המגיפה שפרצה בעם בחטא של זמרי בן סלוא, ציוה ה' למשה ולאלעזר בן אהרן לספור את כל היהודים בני 20 שנה ומעלה היוצאים לצבא, כאשר כל אחד יתייחס על שבט האב ולא על שבט האם.

להחזיר במספר:

סיבה נוספת לספירה: היות וכשיצאו ממצרים נמסרו ישראל למשה במנין, גם עכשיו כשקרב משה למות ולהחזיר את הצאן לבעליו, החזירם אותם במנין.

ואכן משה ואלעזר דיברו אל בני ישראל בערבות מואב, סמוך לירדן יריחו, ואמרו להם את ציווי ה': "צריכים אתם להימנות!"

מספר לחיגוג מארה"ב: 151-8988-1351
מספר לחיגוג מאנגליה: 443-3061-30131

02.500.20.18

קו 'קול התורה' – שמעו ותחי נפשכם!

מבחנים | שיעורים במגוון שפות
וסגנונות | חידות | הגרלות | ידיעות
ועדכונים | אזור אישי | ועד

